

Geldrop-Mierlo

Raadsvoorstel

Onderwerp

Verordening Sociaal Medische Indicatie kinderopvang gemeente Geldrop Mierlo 2023

Beslispunten

In te stemmen met de verordening Sociaal Medische Indicatie kinderopvang gemeente Geldrop-Mierlo 2023.

In te stemmen om in de 1e tussentijdse rapportage budgetneutraal een bedrag van € 158.000,- over te hevelen vanuit programma 7 Jeugdbeleid en onderwijs naar programma 1 Gebiedsgericht werken.

Inleiding

In de oorspronkelijke Wet Kinderopvang uit 2005 stond aanvankelijk een aantal conceptartikelen opgenomen die betrekking hadden op kinderopvang voor ouders om sociaal medische redenen (doelgroep Sociaal Medische Indicatie SMI). De rijkswetgever heeft uiteindelijk besloten deze artikelen op dat moment niet in werking te laten treden. Dit zou later gebeuren en tot die tijd kregen gemeenten via het gemeentefonds extra budget voor deze doelgroep. Het betrof een algemene uitkering, waaraan geen voorwaarden waren verbonden. Gemeenten konden naar eigen inzicht de kinderopvang voor deze doelgroep regelen en financieren. Toen in 2010 de Wet Kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen werd ingevoerd is ervoor gekozen deze systematiek structureel toe te passen. Dit betekende dat de artikelen die in concept waren opgenomen in de Wet Kinderopvang 2005 definitief niet in werking zouden treden. Het argument van de wetgever was dat de doelgroep SMI vooral geholpen is met maatwerk. Dit betekent dat gemeenten ten behoeve van deze doelgroep jaarlijks structureel middelen via het gemeentefonds ontvangen en zij de kinderopvang voor deze doelgroep structureel kunnen organiseren. De uitkering is algemeen van aard en dus vrij inzetbaar las maatwerk. Gemeenten hebben daarmee beleidsvrijheid ten aanzien van de wijze waarop zij deze doelgroep ondersteunen.

De gemeente Geldrop-Mierlo heeft op dit moment geen specifieke regeling op het gebied van sociale en/of medische indicatie. In de beleidsregels Jeugdhulp en Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) 2022 wordt de doelgroep SMI wel onder het kopje kinderopvang genoemd, maar reguliere kinderopvang valt niet onder de Jeugdwet.

(tekst uit beleidsregels Jeugdhulp en Wet Maatschappelijke ondersteuning.

4.3. Kinderopvang

Als inzet van kinderopvang noodzakelijk is om een gezin te ontlasten of de ontwikkeling van een kind te stimuleren en de financiële middelen in het gezin zijn niet voldoende om de kinderopvang te bekostigen, dan zal de aanvraag voor vergoeding van de kinderopvang worden beoordeeld op basis van artikel 35 van de Participatiewet (bijzondere bijstand).

Ook kan kinderopvang worden ingezet als sociaal medische indicatie (SMI) om een gezin te ontlasten of de ontwikkeling van een kind te stimuleren, maar dan uitsluitend voor de hoogte van het bedrag van de kinderopvangtoeslag waarop zij tijdelijk geen recht hebben.

Aangezien een indicatie SMI kinderopvang een financiële tegemoetkoming in de kosten voor de reguliere kinderopvang is, kan de doelgroep SMI niet ondergebracht worden onder het wettelijk kader van de jeugdwet. Kinderopvang valt niet onder de Jeugdwet. Wel kan de gemeente een financiële vergoeding bieden vanuit het SMI-budget, zodat een kind naar de kinderopvang kan. Met een SMI kunnen ouders die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag een tegemoetkoming in de kosten van kinderopvang krijgen.

Reguliere opvang is dus geen vorm van jeugdhulp. Dus opvang die alleen moet worden ingezet, omdat de ouders niet beschikbaar zijn, valt niet onder de Jeugdwet. Het zou anders zijn als een kind extra begeleiding nodig heeft op de kinderopvang door opgroei-, opvoedings- of psychische problemen en/of stoornissen. Deze extra begeleiding valt dan wel onder de Jeugdwet, maar de kosten van kinderopvang niet.

De doelgroep SMI kan ook niet ondergebracht worden onder het wettelijk kader van de Wmo. Het doel van de wet is om 'mensen met een ziekte of beperking zo lang mogelijk zelfstandig te laten wonen'. De Wmo biedt maatschappelijke ondersteuning, begeleiding, hulp om zelfstandig te blijven wonen en mee te doen in de samenleving. Via de Wmo kun je een vergoeding krijgen voor alle ondersteuning in en om het huis, zoals aanpassingen in je woning, huishoudelijke hulp en vervoersvoorzieningen. Een indicatie SMI kinderopvang is een tegemoetkoming reguliere kinderopvang voor het kind dat op hetzelfde adres woont om ouders te ontlasten, waardoor het wettelijk kader van de Wmo niet toe te passen is op de regeling SMI.

Op grond van artikel 149 van de gemeentewet mag de raad verordeningen maken die hij in het belang van de gemeente nodig oordeelt. Een tegemoetkoming in de kosten voor reguliere kinderopvang op basis van een sociaal medische indicatie (inkomensondersteuning) valt niet onder het wettelijk kader van de Wet Kinderopvang, de Jeugdwet, de Wmo en mag niet als een subsidie worden beschouwd. Daarom is van belang om voor de regels rondom de SMI een aparte verordening op te stellen. Zodat we beter in control komen en goede procesafspraken met partners kunnen maken.

Wat willen we bereiken

Snelle inzet van reguliere kinderopvang bij gezinnen die het nodig hebben op basis van sociaal-medische indicatie.

Argumenten

1.1. Een tegemoetkoming in de kosten voor kinderopvang op basis van een sociaal medische indicatie betreft alleen reguliere opvang.

De tegemoetkoming in de kosten voor kinderopvang heeft alleen betrekking op reguliere dagopvang of buitenschoolse opvang geleverd door een kindcentrum of gastouderbureau op grond van een sociaal medische indicatie. De reguliere kinderopvang wordt ingezet met het doel om ouders met een (tijdelijk) sociaal- medische indicatie te ontlasten dan wel de ontwikkeling van het kinderen veilig te stellen. Het plaatsen van kinderen op een medisch kinderdagverblijf valt niet onder de regeling SMI, maar maakt onderdeel uit van de jeugdwet.

1.2 Aanpassing van de beleidsregels Jeugdhulp en Wet maatschappelijke ontwikkeling is nodig om de regeling SMI goed uit te kunnen voeren.

Om de regeling SMI goed te kunnen uitvoeren is het van belang om de tekst bij 4.3 kinderopvang uit de beleidsregels Jeugdhulp en Wet maatschappelijke ontwikkeling te halen. Deze verwijzing in de beleidsregels naar SMI moet weggehaald worden, omdat reguliere kinderopvang niet valt onder de jeugdwet.

1.3. Borging dat alle kinderen naar de opvang kunnen waarvoor dit noodzakelijk is

De SMI verordening regelt dat ouders, die wegens sociaal medische redenen, reguliere kinderopvang nodig hebben een financiële tegemoetkoming kunnen krijgen voor de kosten hiervan. Te denken valt bijvoorbeeld aan de situatie dat één ouder werkt en de andere ouder medische of psychische problemen heeft waardoor werken niet mogelijk is en er ook niet voor de kinderen gezorgd kan

Geldrop-Mierlo

Raadsvoorstel

worden en een gezonde opvoedsituatie in het geding is. Door de mogelijkheid van SMI opvang kunnen gezinnen tijdelijk ontlast worden en wordt de ontwikkeling van het kind veilig gesteld.

1.4. De werking van de verordening SMI heeft een preventief karakter.

De inzet van een sociaal medische indicatie is een preventieve maatregel om de opvoedsituatie van een kind te verbeteren en om een duurdere vorm van ondersteuning, zoals een uithuisplaatsing te voorkomen.

1.5. Een SMI verordening geeft zowel intern als extern duidelijkheid

Op 1 januari 2015 is de Wet kinderopvang in werking getreden. Doel van de wet is de combinatie van arbeid en zorg te vereenvoudigen en de kwaliteit van de kinderopvang te waarborgen. Ouders die werken kunnen voor de kosten van kinderopvang kinderopvangtoeslag aanvragen bij de Belastingdienst. De hoogte van deze toeslag is gebaseerd op het toetsingsinkomen van de ouder(s). Destijds is bij de behandeling van de wet besloten om de doelgroep voor SMI in eerste instantie buiten de wet om te financieren en dit op een later moment in de wet onder te brengen. Uiteindelijk is dit nooit gebeurd.

Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) is van mening dat gemeenten met de huidige mogelijkheden zoveel mogelijk maatwerk kunnen leveren. Op dit moment heeft de gemeente Geldrop-Mierlo geen geldende regels vastgelegd over het verstrekken van een tegemoetkoming voor de kinderopvang op grond van een sociaal medische indicatie. De afgelopen jaren heeft dit niet tot problemen geleid, omdat de aanvragen werden afgehandeld door de Jeugd of Wmo klantadviseurs en werden weggeschreven in het systeem als zijnde een voorziening Jeugdhulp of hulp bij het huishouden (onderdeel: verzorging van kinderen).

Aangezien de SMI niet ondergebracht kan worden onder het wettelijke kader van de Jeugdwet en de Wmo is het van belang om de regels rondom de SMI in een verordening vast te leggen. Dit is enerzijds transparant naar onze burgers toe, omdat duidelijk wordt wanneer ze gebruik kunnen maken van SMI en stelt anderzijds de interne medewerkers in staat om aanvragen op een eenduidige manier af te handelen.

Kanttekeningen

De SMI regeling lost niet alle situaties op. De SMI indicatie is nadrukkelijk bedoeld als aanvulling op de inzet vanuit de eigen kracht en het eigen netwerk. Ook kinderopvang is voorliggend. De SMI regeling mag niet te gemakkelijk worden ingezet, de kosten kunnen snel oplopen.

Wat gaan we daarvoor doen

De gemeente Geldrop-Mierlo wil graag het beleid en uitvoering van de SMI kinderopvang harmoniseren. De intentie daarbij is om de uitvoering zoveel als mogelijk te laten aansluiten bij de reeds bestaande toegang en uitvoering van de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning. Binnen de gemeente Geldrop-Mierlo is de lokale toegang ingeregeld via de verschillende CMD Teams. De aanvraag SMI wordt door CMD Toegang aangenomen, waarna zij besluiten welk vervolg deze krijgt in de klantreis CMD Team Zorg, Team Jeugd of Plusteam.

Wat mag het kosten

De gemeente ontvangt een bedrag voor de sociaal medische indicaties via de algemene uitkering van het gemeentefonds. Deze middelen zijn geraamd op het budget voor zelfstandig leven jeugd (FCL 6672003) waar in totaal ongeveer twee miljoen euro aan jeugduitgaven in om gaat.

Geldrop-Mierlo

Raadsvoorstel

Volgens de BBV voorschriften vallen de kosten voor sociaal medische indicaties niet onder de Jeugdwet maar horen deze thuis in taakveld 6.1 Samenkracht en Burgerparticipatie. Hiervoor wordt een aparte FCL 6610005 sociaal medische indicaties ingericht in de administratie. Op deze manier kunnen de kosten voor SMI tevens apart inzichtelijk gemaakt worden en kan tijdig worden bijgestuurd wanneer nodig. Hiervoor wordt een bedrag van € 158.000 overgeheveld vanuit programma 7 Jeugdbeleid en onderwijs naar programma 1 Gebiedsgericht werken. Dit gebeurt budgetneutraal maar omdat dit programma overstijgend is wordt dit voorgelegd aan de Raad in de 1e tussentijdse rapportage en de meerjaren begroting 2024-2027.

Duurzaamheid

Vroegtijdige signalering voorkomt vaak latere, zwaardere zorg.

Burgerparticipatie

Niet van toepassing.

Evaluatie

Niet van toepassing

Bijlagen:

1. Verordening Sociaal Medische Indicatie kinderopvang gemeente Geldrop-Mierlo 2023 (inclusief toelichting)

Geldrop, 18 april 2023

N.J.H. Scheltens
Secretaris

J.C.J. van Bree
burgemeester